

انشراآرما

نُهَم رِبِيه

جِهَالِ اَتَهَا

خَسَا اَرْتَهَا

مهدي مسائلي

فهرست

۹	..... مقدمه
۱۱	..... فصل اول: نهم ربیع
۱۳	..... تاریخ قتل خلیفه دوم
۱۳	..... بررسی منابع معتبر تاریخی
۱۶	..... جمع و تفریق تاریخ
۱۷	..... علمای شیعه و تاریخ قتل خلیفه دوم
۱۸	..... ۱. شیخ مفید <small>رحمته</small>
۱۸	..... ۲. ابن ادریس حلی <small>رحمته</small>
۱۹	..... ۳. سیدین طاووس <small>رحمته</small>
۲۰	..... ۴. شیخ ابراهیم بن علی کفعمی <small>رحمته</small>
۲۱	..... ۵. علامه حلی <small>رحمته</small>
۲۱	..... نظر مشهور علمای شیعه از دیدگاه علامه مجلسی <small>رحمته</small>
۲۲	..... روایت نهم ربیع
۲۳	..... منبع شناسی روایت نهم ربیع
۲۵	..... بررسی راویان و اسناد روایت
۲۵	..... ۱. سند کتاب مختصر
۲۵	..... بررسی سند روایت
۲۶	..... ۲. سند کتاب زوائد الفوائد
۲۸	..... ۳. سند کتاب مصباح الانوار
۲۸	..... بررسی سند
۲۹	..... ۴. سند کتاب الانوار النعمانیه
۲۹	..... بررسی سند
۳۰	..... نظر آیت الله صافی گلپایگانی درباره سند روایت

۳۰	بررسی متن روایت نهم ربیع
۳۶	نهم ربیع روز گذشته شدن عمرین سعد
۳۶	از غم‌کشان تا غم‌کشان
۳۸	نهم ربیع آغاز امامت مهدی موعود <small>عجل الله فرجه</small>
۳۸	چگونگی قتل خلیفه دوم در منابع معتبر تاریخی
۴۱	حکایت گذشته شدن خلیفه دوم در منابع داستانی شیعه
۴۴	ابولؤلؤ مسلمان، نصرانی یا زرتشتی؟!
۵۰	مقبره خیالی ابولؤلؤ در کاشان
۵۳	فصل دوم: جهالت‌ها
۵۵	تحریف تبری
۵۶	تعریف تبری
۵۸	مراحل تبری
۵۸	مرحله اول: النُّبُضُ فی الله
۶۰	مرحله دوم: تبری در گفتار
۶۰	مرحله سوم: تبری در عمل
۶۱	حدود و قوانین برائت در گفتار
۶۱	پرهیز از فُحش و دُشنام و توهین
۷۳	بررسی مسئله لعن
۸۰	نهی خاص اهل بیت <small>علیهم السلام</small> از توهین و لعن
۸۷	لعن‌های موجود در روایات
۹۱	سخنی درباره زیارت عاشورا
۹۵	مُدارا و تقیّه زمان و مکان ندارد
۹۹	فصل سوم: خسارت‌ها
۱۰۱	خسارت‌های تفرقه‌افکنی
۱۰۲	محقق کرکی و لعن علنی خلفا
۱۰۴	این کتاب‌ها هرچه بیش نشود، بهتر است
۱۰۷	انتشار کتاب‌های تفرقه‌انگیز در قم
۱۰۸	تیزهوشی میرزای شیرازی
۱۱۰	از عمرکشان تا شیعه‌کشان
۱۱۹	هشدار به دلسوزان دین و کشور
۱۲۰	اعلام هفته برائت از سوی تفرقه‌افکنان

۱۲۱	فصل چهارم: ضرورت حفظ وحدت اسلامی
۱۲۲	اتحاد و انسجام اسلامی از نگاه اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۱۲۵	عنایت آیت الله بروجردی به اتحاد اسلامی
۱۲۷	فتوای تاریخی شیخ الازهر
۱۲۸	توطئه های شوم
۱۲۹	کنگره جهانی اسلام و نقش یک عالم شیعه
۱۴۱	طرح مسأله غدیر منقانی با وحدت اسلامی ندارد
۱۴۵	فصل پنجم: نهم ربیع از دیدگاه مراجع
۱۴۷	سؤال
۱۴۸	پاسخ ها
۱۴۸	رهبر معظم انقلاب، آیت الله سید علی خامنه ای
۱۴۸	آیت الله محمد تقی بهجت
۱۴۸	آیت الله میرزا جواد تبریزی
۱۴۸	سؤال
۱۴۸	پاسخ
۱۴۹	آیت الله حسین نوری همدانی
۱۴۹	آیت الله ناصر مکارم شیرازی
۱۴۹	سوالی دیگر:
۱۵۰	آیت الله فاضل لنکرانی
۱۵۰	آیت الله موسوی اردبیلی
۱۵۰	آیت الله سید محمد صادق روحانی
۱۵۰	ضرورت برخورد با فتنه انگیزان
۱۵۱	شاد کردن دل دشمنان فاطمه زهرا <small>علیها السلام</small>
۱۵۲	چند توصیه از مرحوم آیت الله بهجت
۱۵۳	آیت الله مکارم شیرازی: جشن های نهم ربیع خرافی است
۱۵۴	موضع گیری آیت الله وحید خراسانی در مقابل تفرقه افکنی
۱۵۸	برائت مرحوم آیت الله سید محمد شیرازی از تفرقه افکنان
۱۶۹	کتابنامه

مقدمه

واژگان «تولی و تبری» در فرهنگ دینی ما شیعیان از اهمیتی خاص برخوردارند؛ به گونه‌ای که می‌توان تعریف شیعه را ترکیبی از این دو گزاره یافت که بدون یکی از آن‌ها شیعه بودن دیگر معنایی نخواهد داشت.

دوستی و دشمنی‌های مقدس، در سه بُعد قلب و زبان و عمل مطرح است؛ اما آنگاه که به آن‌ها جامه عمل پوشیده و ترتیب اثر داده شود، به عنوان تولی و تبری خوانده می‌شوند. از این نگاه درستی و کامل بودن اعتقاد افراد هنگامی نمایان خواهد شد که آن‌ها علاوه بر اعتقاد به اهل بیت علیهم‌السلام از اشخاص و افعالی که مورد تأیید آن بزرگواران نبوده و نیست، فاصله گرفته و عملاً تبعیت از آن‌ها را رها سازند.

اما متأسفانه این اصل اساسی که پایه‌گذار نگرش صحیح به شیعه واقعی است در گذران تاریخ مورد بی‌مهری قرار گرفته و با عدول از آن، گزاره‌هایی به عنوان تولی و تبری برگزیده شده‌اند که نه تنها نمی‌توانند بیان‌گر درستی اعتقاد کسی باشند، بلکه گاه نشان از ضعف اعتقاد اشخاص نیز خواهند داشت.

امروز برخی تولی را فقط به ادعای دوستی و محبت به اهل بیت علیهم‌السلام می‌شناسند؛ حتی اگر شخص مدعی فردی فاسق و فاجر باشد، بدتر آنکه تبری را نیز در فحش و لعن، آن هم فقط به افرادی خاص، محصور ساخته‌اند. این گونه است که ادعای دوستی، به جای دوستی نمودن نشسته و فحش و لعن، به جای بی‌زاری و جدایی. به قول ملک الشعراء بهار:

باد و صد لعنت، زد دست شمر ملعون می‌کنند

پس شمامت بریزید مرده دون می‌کنند

ناله از دست عبیدالله مدفون می‌کنند

خادم شمر کنونی گشته، وانگه ناله‌ها

بریزید زنده می‌گویند، هر دم صد مجیز

پیش ایشان صد عبیدالله سرپا، وین گروه

دامن زدن به خرافات، بدعت‌ها، گسترش اعمال ناشایست و توهین به مقدّسات دیگر مذاهب اسلامی به‌عنوان «دوستی و دشمنی» از دیگر ثمره‌های این‌گونه دوستی و دشمنی‌هاست که امروزه به معضلی برای جامعه اسلامی ما تبدیل شده است.

متأسفانه گسترش این‌گونه نگاه‌ها به تولی و تبری باعث شده تا واژه تبری در فرهنگ عامه امروز با واژگانی همچون فحش، توهین و... برابر بوده و شخص تبری‌کننده نیز به‌عنوان فردی فحاش و گزافه‌گو شناخته شود. آذین‌بندی اعتقادات عوام با این بدعت‌ها و اعمال ناشایست به‌عنوان تبری نیز باعث شده تا هرگونه مخالفت صریح با این اعمال ناشایست، مخالفت با اهل بیت علیهم‌السلام به‌شمار آمده و موجب برخورد شدید عوام متعصب با آن شود. از جمله این انحراف‌ها که آسیب‌های بسیاری نیز بر جامعه مسلمانان داشته است، تعیین روز خاصی به نام روز تبری است. چنین روزی علاوه بر آنکه از هر جهت بی‌معنی و غیرواقعی است، به روزی برای شکل‌گرفتن اعمال ناهنجار و ناشایست با نام تبری از دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام نیز تبدیل شده است.

متأسفانه هرساله روز نهم ربیع‌الاول، در فاصله‌ای اندک از هفته‌ای که نام وحدت اسلامی را بر دوش می‌کشد، به فرصتی برای دشمنان امت اسلامی تبدیل می‌شود تا به وسیله جهالت عده‌ای خاص، وحدت و انسجام مسلمانان را هدف قرار داده و با ایجاد تفرقه میان آنان، به اهداف شوم خود نزدیک‌تر شوند. درحالی که توصیه‌نامه اظهار علیهم‌السلام همواره بر احترام به مقدّسات دیگر مذاهب اسلامی و حتی سایر ادیان الهی بوده است و اصول تعلیمات آن بزرگواران نیز بر اساس تزکیه و پاکسازی مردم از پلیدی‌ها پایه‌گذاری شده است. بنابراین انجام چنین منکرات و بدعت‌هایی، آن‌هم با نام پیروی از مکتب اهل بیت علیهم‌السلام نه تنها انحراف از خط و روش آن بزرگواران است، بلکه ظلم و خیانتی بزرگ به این مکتب حقّه می‌باشد که موجبات اضمحلال و تخریب وجهه آن را در پی خواهد داشت.

از این‌رو در این نوشتار سعی بر آن داریم تا با بررسی علمی و تاریخی درباره این روز، خرافی و بی‌اساس بودن نسبت‌هایی را که به آن می‌دهند مشخص ساخته و گوشه‌هایی از خسارت‌های شکل‌گرفته از جهالت‌های این روز را به تصویر کشیم.